

Mesto B Y T Č A

Program odpadového hospodárstva na roky 2011-2015

OBSAH

	ÚVOD	
1.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE PROGRAMU OBCE	3
1.1.	Názov obce	3
1.2.	Identifikačné číslo obce	3
1.3.	Okres	3
1.4.	Počet obyvateľov obce	3
1.5.	Rozloha katastrálneho územia	3
1.6.	Obdobie, na ktoré sa program vydáva	3
2	CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA	4
2.1	Druh, množstvo a zdroj komunálnych odpadov vzniknutých v obci v predchádzajúcom období s osobitným rozlíšením na zmesový komunálny odpad, drobný stavebný odpad a na vytriedené zložky komunálnych odpadov vrátane biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov	4
2.2.	Triedený zber komunálnych odpadov	6
3	VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PROGRAMU	9
4.	ZÁVÄZNÁ ČASŤ PROGRAMU	11
4.1	Predpokladaný vznik KO a DSO s členením na zmesový KO, DSO a na jednotlivé vytriedené zložky KO vrátane biologicky rozložiteľného kuchynského a reštauračného odpadu a odpadu zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov, predpokladaný podiel ich zhodnocovania a zneškodňovania vo východiskovom roku a v cieľovom roku programu	16
4.2	Ciele a opatrenia na zníženie množstva vzniku KO, opatrenia na zvýšenie podielu triedeného zberu KO a ich následného zhodnotenia a opatrenia na znižovanie množstva biologicky rozložiteľných KO ukladaných na skládky odpadov	17
4.3	Údaje o systéme zberu KO a DSO a o zabezpečovaní triedeného zberu KO	17
4.4	Opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere KO z obalov a o význame značiek na obaloch, ktoré znamenajú, že obal je možné zhodnotiť.	18
5	SMERNÁ ČASŤ PROGRAMU	20
5.1	Údaje o dostupnosti zariadení na spracovanie KO a o potrebe ich budovania vrátane návrhov aké typy spracovateľských zariadení pre KO je potrebné vybudovať	20
5.2	Využitie kampaní, ich počet a charakter na zvyšovanie povedomia obyvateľov v oblasti nakladania s KO, o potrebe triedeného zberu KO, o prínose jeho zhodnocovania a o negatívach jeho zneškodňovania	20
6.	INÉ	21
6.1	Potvrdenie spracovateľa údajov	21
6.1.1	Meno (názov) spracovateľa programu	21
6.1.2	Potvrdenie správnosti údajov podpísom oprávneného zástupcu	21
7	PRÍLOHOVÁ ČASŤ.	21
7.1	Rozhodnutia správnych orgánov vydané obci vo veci odpadov	21
7.2	Protokoly o vykonaných kontrolách vo veciach odpadového hospodárstva	21

ÚVOD

Okresné Mesto Bytča, územne patriace do Žilinského kraja je hospodárskym a kultúrnym strediskom Stredovážskej bytčianskej kotliny rozkladajúcej sa pozdĺž stredného toku Váhu. Na severozápade ju ohraničuje pohorie Javorníky, na juhovýchode sú to Strážovské vrchy. Kotlina je dlhá asi 20 km a široká 2-3 km. Je odlesnená, prevládajú tu polia nad trávnatými plochami.

Bytča je križovatkou medzinárodných cestných ťahov, jej územím prechádza diaľnica D1, medzinárodná cesta E50 a E442 v smere na Moravu sa križujú priamo v meste. Bytča leží na hlavnom železničnom ťahu spájajúcom západ krajiny s východom.

Pod mesto patria tieto mestské časti:

Hliník nad Váhom

Pšurnovice

Malá Bytča

Hrabové

Mikšová

Beňov

Mesto Bytča plní povinnosť pôvodcu odpadu vypracovať program odpadového hospodárstva pre komunálne odpady, ako aj pre odpady z bežných udržiavacích prác zabezpečovaných fyzickou osobou v rozsahu do jedného m³ od jednej fyzickej osoby (drobné stavebné odpady).

Program odpadového hospodárstva mesta Bytča na roky 2011 až 2015 je vypracovaný v zmysle § 6 zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nadväzuje na záväznú časť Programu odpadového hospodárstva Žilinského kraja na roky 2011-2015, ktorá bola vydaná Vyhláškou Okresného úradu Žilina č. 1/2013 zo 4.decembra 2013, zverejnenou vo Vestníku vlády SR č. 1/2014 z 10. januára 2014. Obsahovo je spracovaný podľa osnovy programu obce, uvedeného v prílohe č. 4 vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch.

Vzhľadom na to, že POH na roky 2006 - 2010 neboli obcami vypracovávané a POH na roky 2011 - 2015 sa spracovávajú v roku 2014, štatistické údaje o množstvách odpadov staršie ako päť rokov nebolo možné overiť nakoľko evidencia odpadov sa v zmysle platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve uchováva po dobu piatich rokov.

Mesto Bytča spracovalo v decembri 2002 POH na roky 2002-2005, ktorý schválil príslušný úrad životného prostredia.

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE PROGRAMU OBCE

- 1.1. **Názov obce:** Bytča
- 1.2. **Identifikačné číslo obce:** 00 321 192
- 1.3. **Okres:** Bytča
- 1.4. **Počet obyvateľov k 1.1. 2014:** 11 500
- 1.5. **Rozloha k.ú.:** 4 316 ha
- 1.6. **Obdobie, na ktoré sa program vydáva:**

program rieši nakladanie s odpadmi za mesto Bytča a jeho mestské časti a vydáva sa na obdobie rokov 2011 – 2015.

Stručná charakteristika pôvodcu

Priemysel

Strojárska výroba, zastúpená najväčším výrobným závodom v Bytči, ktorým je Kinex, a.s. vytvára najvýraznejšiu ekonomickú základňu v meste. Ďalšími spoločnosťami zameranými na strojárstvo sú:

Leader Gasket of Slovakia, s.r.o.

Mechanika, s.r.o.

Technometal, spol. s.r.o.

GEBA – Slovakia, s.r.o.

Výrobný potenciál v meste predstavujú aj tieto spoločnosti:

Prefa Bytča – Hrabové.SK, s.r.o. – výroba štrkopieskov a pod.

Kamenivo Slovakia a.s. - otváarka, príprava a dobývanie výhradných ložísk

Drevoindustria Súľov, s.r.o. – výroba reziva a športových produktov z dreva (sane)

BENT, s.r.o. – výroba obuvi

Golem – plus s.r.o. – výroba ochranných pracovných pomôcok

Pivovar Popper, s.r.o. – výroba piva

Školstvo, kultúra, zdravotníctvo, verejná správa:

Na území mesta Bytča a mestských častí sa nachádzajú tieto školské zariadenia:

Predškolská starostlivosť: 2 materské školy na území mesta Bytča

4 materské školy v mestských častiach

Základné školy:

Na území mesta sa nachádzajú dve základné školy a jedna špeciálna ZŠ.

Stredné školy:

V meste Bytča sa nachádza jedna stredná škola – Gymnázium, ktorá poskytuje aj vzdelanie deťom od piateho ročníka tzv. 8-ročné gymnázium.

Na rozvíjanie umeleckého vzdelania detí je v meste zriadená základná umelecká škola, na mimoškolskú činnosť deťom slúži centrum voľného času.

Kultúrne ustanovizne: Dom kultúry Bytča

Zdravotníctvo a sociálna oblasť:

Zdravotnú starostlivosť poskytuje občanom Poliklinika, Bytča.

V Bytči sa nachádzajú aj zariadenia poskytujúce občanom pomoc v sociálnej oblasti:

Detský domov

Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých - Klúč

Domov dôchodcov Hrabové

2 CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

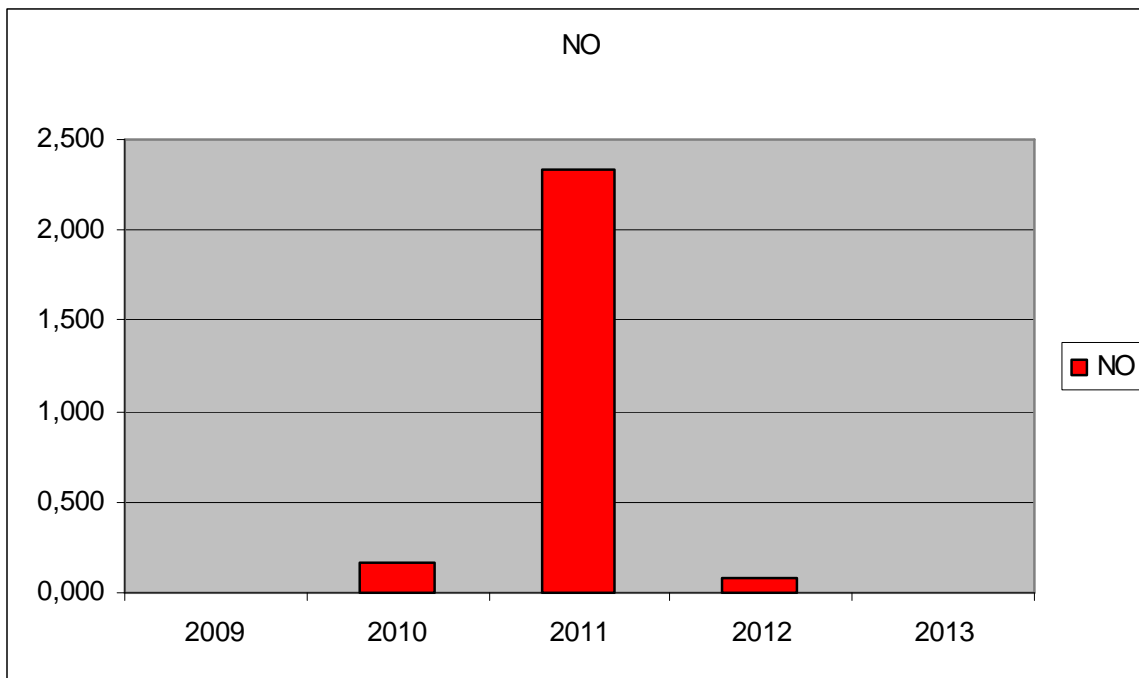
2.1. Druh, množstvo a zdroj komunálnych odpadov vzniknutých v obci v predchádzajúcom období s osobitným rozlíšením na zmesový komunálny odpad, drobný stavebný odpad a na vytriedené zložky komunálnych odpadov vrátane biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov.

Mesto Bytča prijalo v roku 2013 Všeobecne záväzné nariadenie o vývoze a nakladaní s komunálnym odpadom č. 1/2013 zo dňa 25.04.2013 s účinnosťou od 14.5.2013.

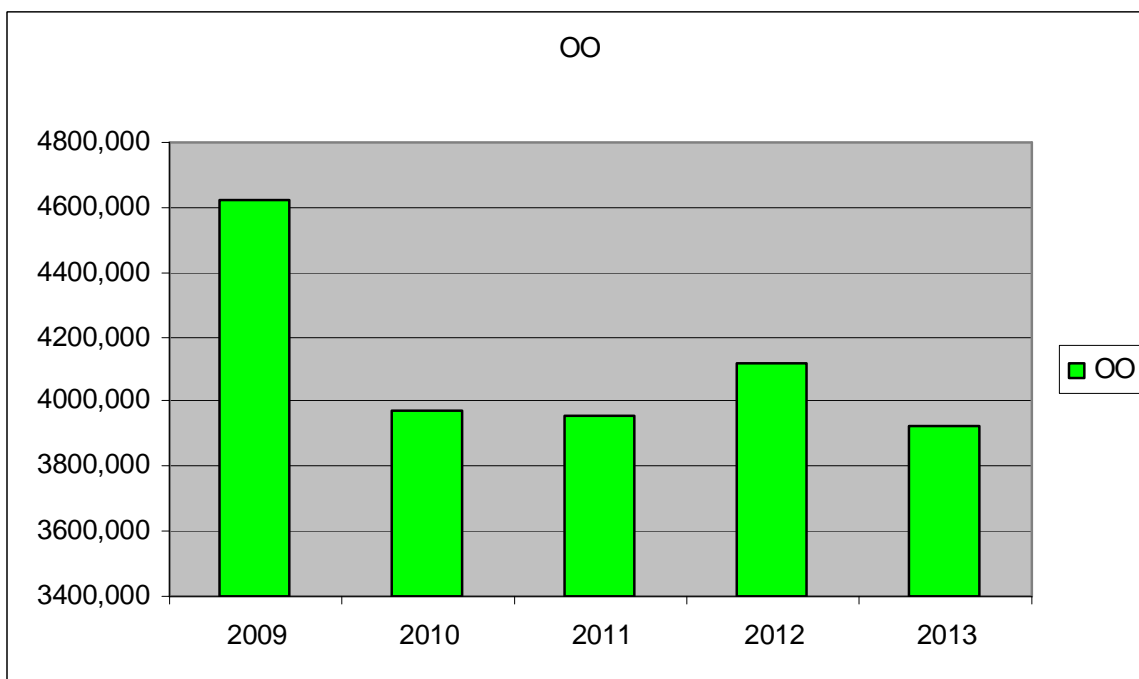
Zoznam druhov a množstvo odpadov vyprodukovaných v meste Bytča za roky 2009 - 2013 je v požadovanom členení v zmysle vyhl. č. 284/2001 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, v platnom znení spolu s grafickým znázornením uvedený v priložených tabuľkách č. 1 - 6.

Prehľad tvorby odpadov (ostatných aj nebezpečných) v meste Bytča za roky 2009 - 2013 je uvedený v nasledovných grafoch č. 1 a 2.

Graf č.1 Množstvo vyseparovaných NO v meste Bytča v rokoch 2009 – 2013 (v tonách)

Graf č.2 Množstvo ostatných odpadov vyprodukovaných v meste Bytča v rokoch 2009 -2013 (v tonách)

2.2. Triedený zber komunálnych odpadov

Uvádzajú sa údaje o systéme triedeného zberu komunálnych odpadov (KO), pre ktoré zložky KO je v obci zavedený separovaný zber a o ich množstve.

Spôsob nakladania s komunálnym odpadom a systém triedenia a zberu vytriedených zložiek z KO je určený schváleným všeobecným záväzným nariadením mesta Bytča č. 1/2013 z 25.4.2013.

Odpadové hospodárstvo v meste Bytča je realizované prostredníctvom spoločnosti T+T, a.s. Žilina, vykonávajúcej pre mesto zber a prepravu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu na skládku nie nebezpečného odpadu v Bytči - Mikšovej, ktorej prevádzkovateľom je táto spoločnosť.

Na území mesta Bytča je zavedený intervalový systém zberu komunálneho odpadu:

- a) kontajnerový, vrecový
- b) oddelený zber KO pre:
 - odpady s obsahom škodlivín
 - drobné stavebné odpady
 - objemné odpady
- c) triedený zber KO pre papier, plasty, sklo, kovové obaly, biologicky rozložiteľný odpad, biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad

Mesto Bytča zabezpečuje vykonávanie triedeného zberu pre nasledovné zložky komunálneho odpadu:

- papier
- plasty
- sklo
- kovové obaly
- biologicky rozložiteľný odpad (okrem biologicky rozložiteľných kuchynských a reštauračných odpadov)
- veľkoobjemový odpad

Systém zberu, separácie, zhodnocovania a zneškodňovania komunálnych odpadov v meste Bytča je realizovaný pre bytové domy a individuálnu bytovú zástavbu (rodinné domy).

V bytovej zástavbe (bytové domy) sa realizuje zber odpadov nasledovne:

- zmesový komunálny odpad je zhromažďovaný v zberných kontajneroch: 1100l BOBR – umiestnených v priestoroch hromadnej bytovej zástavby a je odvázaný v intervale 1 x týždenne na skládku v Bytči – Mikšovej.
- triedený zber zložiek KO je vykonávaný v 1100l BOBR nádobách takto farebne odlišených:
 - papier – modrá farba
 - plasty – žltá farba

sklo – zelená farba
kovy – čierna farba

a odpad je vyvážený oprávneným vývozcom vždy 1x do mesiaca, resp. pri jednorazovom preplnení zbernej nádoby podľa potreby a požiadavky mesta.

V individuálnej bytovej zástavbe sa realizuje zber odpadov nasledovne:

- zmesový komunálny odpad je zhromažďovaný v zberných nádobách: 110l KUKA, 120l PL alebo 240l PL
a je odvázaný v intervale 1 x týždenne na skládku v Bytči – Mikšovej.
- triedený zber zložiek KO je vykonávaný formou vrecového zberu 4 x do mesiaca, vždy každý prvý pracovný deň v týždni jeden druh vytriedeného odpadu podľa vopred schváleného harmonogramu vývozu aktualizovaného pre každý kalendárny rok.

V meste Bytča sa vykonáva zber objemného odpadu 2 x ročne do veľkokapacitných kontajnerov o objeme 5 a 7 m³ v čase jarného a jesenného čistenia mesta, prípadne podľa potreby pôvodcu objemného odpadu v súlade s objednávkovým systémom zberu za úhradu u oprávnenej organizácie.

Odpad z cintorína je zhromažďovaný do veľkoobjemových kontajnerov, ktoré sú vyprázdňované 4 x mesačne. Prevádzku cintorína zabezpečujú Technické služby mesta Bytča, ako rozpočtová organizácia mesta.

Mesto zabezpečuje aj zber týchto druhov odpadov:

Odpad z elektrozariadení sa zbiera v rámci zberu veľkoobjemového odpadu 2x do roka jar - jeseň. Neukladá sa do kontajnerov ale vedľa nich, elektroodpad sa vytriedi a odvezie, zabezpečujú Technické služby mesta Bytča v spolupráci s T+T, a.s. Žilina.

Občania tiež využívajú možnosť spätného odberu elektrozariadení pri kúpe nových prostredníctvom distribútorov (predajcov).

Zber batérií a akumulátorov je riešený rovnakým spôsobom ako zber odpadov z elektrozariadení.

Mesto Bytča zabezpečuje zhodnotenie resp. zneškodnenie uvedených druhov odpadov prostredníctvom oprávnených spoločností.

Zber textilného odpadu je realizovaný do kovových kontajnerov rozmiestnených v meste Bytča na základe zmluvy s firmou Peter Kucharčík, Žilina.

Drobný stavebný odpad (DSO) do váhy max. 500 kg na 1 občana možno odovzdať bezplatne na skládke odpadov nie nebezpečného odpadu v Bytči – Mikšovej.

Biologicky rozložiteľný odpad (BRO):

Už od roku 2009 malo mesto Bytča záujem vybudovať mestskú kompostáreň pre celý okres, za týmto účelom bol spracovaný projekt pre získanie finančných prostriedkov z Európskej únie. V roku 2013 mesto získalo finančné prostriedky na nákup techniky a zberných nádob. Keďže ale financie na výstavbu kompostárne nezískala, vyseparovaný BRO bude vyvážený v súlade so schváleným VZN č. 2/2014 o zbere, preprave a zneškodňovaní BRO do zberného dvora spoločnosti T+T, a. s. A. Kmeťa 18, Žilina, stredisko Horný Hričov.

System zberu BRO:

Mesto Bytča zavádza povinné triedenie BRO zo záhrad, parkov a cintorínov a zabezpečí jeho kompostovanie od 1. júna 2014. Na tento účel boli rozmiestnené do rodinných domov a okolia bytových domov nádoby Compostainer o objeme 120l a 140l, do záhradkárskych osád a na cintoríny veľkokapacitné kontajnery.

Termín začiatku a konca obdobia zberu BRO je každoročne určený Mestom Bytča a občania sú o tom informovaní miestne obvyklým spôsobom. Zber „zeleného“ BRO začína a končí spravidla začiatkom a koncom vegetačného obdobia.

Podrobný popis zberu BRO (jednotlivých zložiek) je uvedený vo VZN Mesta Bytča č. 2/2014 zo dňa 29.4.2014.

Tabuľka č. 7 Údaje o triedenom zbere odpadov v rokoch 2009 - 2013 v meste Bytča

Druh odpadu (t)	2009	2010	2011	2012	2013
Papier a lepenka	24,68	45,45	28,34	28,18	28,92
Plasty	15,96	23,8	25,33	25,35	36,4
Sklo	39,19	74,11	54,17	54,6	56,2
Elektroodpad	2,02	-	4,2	-	-
Batérie a akumulátory	-	0,16	0,14	0,08	0,01
DSO	27,41	78,31	5,33		
Spolu	109,26	221,83	117,51	108,21	121,53

Firmy pôsobiace na území mesta platia poplatky v súlade so zákonom č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov a VZN mesta Bytča č. 1/2013. Ostatné druhy odpadov z podnikateľskej činnosti sú zhodnocované alebo zneškodňované na základe samostatných zmlúv týchto podnikateľských subjektov s oprávnenými organizáciami pôsobiacimi v odpadovom hospodárstve.

3 VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PROGRAMU ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

Všetky opatrenia sú zamerané na znižovanie množstva komunálneho odpadu ukladaného na skládku odpadu a to vytváraním lepších podmienok pre oddelený zber zložiek, ktoré je možné využiť materiálno, energeticky, ako zdroj výroby kompostu, taktiež oddeliť z KO nebezpečné odpady.

Opatrenia uvedené v POH mesta Bytča do roku 2005:

1. Mesto osvetovou činnosťou prostredníctvom poslancov mesta, škôl, mestského rozhlasu, vzdelávacích materiálov resp. iných motivačných akcií vyvolá u občanov záujem o riešenie ekologických otázok a zainteresuje ich na zapojení sa do separovaného zberu vybraných zložiek komunálneho odpadu.
2. Mesto bude naďalej pokračovať v už zavadenom systéme triedenia odpadov na plasty, sklo, papier a kovy v zástavbe rodinných domov a na sídliskách. Zber papiera bude organizovaný aj prostredníctvom škôl na území mesta
3. Mesto prehodnotí počet zberových kontajnerov pre zber vyseparovaných zložiek z KO tak, aby sa oproti roku 2000 zvýšilo množstvo vyseparovaného odpadu.
4. Mesto bude pokračovať v začatom kalendárovom systéme zberu nebezpečných zložiek KO (opotrebované olovené batérie) a zahájí kalendárový zber odpadových olejov tak, aby dátum a miesto zberu týchto odpadov bolo včas oznámené v každej domácnosti.
5. Mesto bude pokračovať v začatom kalendárovom systéme zberu železného šrotu tak, aby dátum a miesto zberu týchto odpadov bolo včas oznámené v každej domácnosti.
6. Mesto bude prostredníctvom TS mesta Bytča zabezpečovať výmenu nefunkčných výbojok z verejného osvetlenia tak, aby sa tento odpad nedostal do KO a bol odovzdaný oprávnenej organizácii, mesto zmluvne zaviazá TS na túto činnosť.
7. Mesto zabezpečí zber a zhromažďovanie veľkoobjemového odpadu od občanov systémom rozmiestnenia veľkokapacitných kontajnerov vo vyčlenených priestoroch v meste
8. Mesto zabezpečí v spolupráci z TS alebo T+T zber elektronického šrotu (staré televízory, rádiá, kalkulačky, PC.....) systémom kalendárového zberu
9. Mesto zainteresuje právnické osoby a fyzické osoby oprávnené na podnikanie na oddelený zber využiteľných zložiek KO podľa zavedeného systému mesta, ide o subjekty pôsobiace na území mesta.

Vyššie uvedené opatrenia stanovené v POH mesta Bytča do roku 2005 nie je možné vyhodnotiť (od jeho spracovania uplynulo 12 rokov, od účinnosti 9 rokov) a ďalšie POH sa spracováva až v roku 2014 na obdobie rokov 2011 – 2015 (teda so spätnou platnosťou).

Vo všeobecnosti však môžeme skonštatovať, že v meste Bytča došlo za uvedené obdobie pravdepodobne len k čiastočnému splneniu stanovených opatrení. Údaje o množstvách vyprodukovaných KO a vyseparovaných zložiek z KO za uvedené obdobie nie sú k dispozícii z dôvodu archivovania dokladov v zmysle platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve po dobu 5 rokov.

Avšak Mesto Bytča vykonávalo osvetovú činnosť prostredníctvom škôl, poslancov, mestského rozhlasu a web stránky mesta, čo vyústilo do zavedenia systematického separovaného zberu odpadov.

Opatrenia na znižovanie biologicky rozložiteľných odpadov ukladaných na skládky odpadov do roku 2005

Cieľom mesta v rokoch 2003 – 2005 bude pre nakladanie s BRO vytvoriť také podmienky, aby čoraz väčší podiel týchto odpadov bol z KO oddelený a ďalej využitý a nedostával sa na skládku odpadov. Keďže v Bytči je pomer obyvateľstva bývajúceho v RD a na sídliskách 50:50 mesto sa v prvej etape zameria predovšetkým na podporu kompostovania v domácnostiach. Hlavnou motiváciou pri realizácii opatrení bude na jednej strane znížiť množstvo odpadov, za ktoré je nutné platiť poplatok za vývoz a uloženie na skládku odpadov a na druhej strane kompostovaním BRO získať organický substrát, ktorý je možné použiť ako humóznou zložku pri rekultivačných resp. iných sádkových úpravách skládky odpadov alebo mestských priestranstiev.

Opatrenia:

1. Mesto osvetovou činnosťou prostredníctvom poslancov obce, škôl, vzdelávacích materiálov resp. iných motivačných akcií vyvolá predovšetkým u občanov bývajúcich v RD zvýšený záujem o kompostovanie BRO vznikajúcich v domácnostiach
2. Mesto v spolupráci s prevádzkovateľom skládky v Mikšovej vyčlení vhodný priestor na riadenú úpravu (zhodnotenie) odpadu z údržby mestskej zelene. Podľa záujmu budú môcť zelený odpad doviesť na úpravu aj obyvatelia Bytče. Vytvorený organický materiál bude použitý na úpravu plôch okolia skládky ako i samotného telesa skládky

Toto opatrenie taktiež nie je možné presne vyhodnotiť. Mnohé domácnosti si BRO kompostovali na vlastných pozemkoch, v záhradách a pre vlastné využitie kompostu.

Plocha na úpravu odpadu z údržby mestskej zelene na skládke v Mikšovej nebola vybudovaná, biologicky rozložiteľný odpad (mestská zeleň) sa zberala prostredníctvom spoločnosti T+T, a.s. Žilina.

4 ZÁVÄZNÁ ČASŤ PROGRAMU:

Mesto Bytča sa vo svojej záväznej časti POH musí zosúladiť so záväznou časťou POH Žilinského kraja

Záväzná časť POH Žilinského kraja do roku 2015 je strategickým dokumentom určujúcim smerovanie odpadového hospodárstva Žilinského kraja. Do záväznej časti sú v súlade s § 5 ods. 6 zákona o odpadoch premietnuté princípy riadenia odpadového hospodárstva:

- predchádzanie vzniku odpadov a obmedzovanie ich tvorby
- zhodnocovanie odpadov recykláciou, opätovným použitím alebo inými procesmi umožňujúcimi získavanie druhotných surovín, ak nie je možná alebo účelná prevencia vzniku odpadov.
- využívanie odpadov ako zdroja energie, ak nie je možná prevencia vzniku odpadov alebo ich materiálové zhodnotenie.
- zneškodňovanie odpadov spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a nepoškodzujúcim životné prostredie nad mieru ustanovenú osobitnými predpismi, ak nie je možná prevencia vzniku odpadov, ich materiálové alebo energetické zhodnotenie.

Ďalšie princípy stratégie odpadového hospodárstva v EÚ a SR, ktoré je možné uplatniť v riadení odpadového hospodárstva na úrovni mesta sú:

- prevencia vzniku odpadov
- znižovanie nebezpečných vlastností odpadov, a ak toto nie je možné, potom
 - materiálové zhodnocovanie odpadov
 - energetické zhodnocovanie odpadov
 - bezpečné zneškodňovanie odpadov
- najlepšie dostupné technológie nevyžadujúce nadmerné náklady (BATNEEC)
- maximálna možná redukcia emisií všetkých druhov, šetrenie surovinových zdrojov
- blízkosť zariadení na nakladanie s odpadmi, odpad by mal byť zneškodnený tak blízko ku zdroju, ako je to optimálne možné

Základné opatrenia na realizáciu cieľov pri minimalizácii vplyvu odpadov na zdravie ľudí a na životné prostredie

- podporovať zavádzanie nových technológií, ktoré sú založené na báze málo odpadových alebo čistejších technológií pri schvaľovaní prevádzok nových technológií na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie odpadov zohľadňovať požiadavky najlepších dostupných technológií v zmysle

európskej legislatívy; zohľadňovať požiadavky komplexnosti spracovania odpadu od počiatku do maximálneho štádia zhodnotenia odpadu

- podporovať používanie materiálov získaných recykláciou odpadov
- podporovať inovatívne technológie, ktoré umožnia využiť činnosti zhodnotenia odpadov niektorou z činností R2-R12 tak, aby sa na výstupe tejto činnosti zvýšil podiel výstupu ako suroviny a nie ako odpadu
- podporovať pri výrobe výrobkov náhradu materiálov obsahujúcich nebezpečné látky za menej nebezpečné, ak je to technicky a ekonomicky možné
- podporovať umiestňovanie stavebných materiálov vyrobených s materiálovým alebo energetickým využitím odpadov na trhu
- podporovať nástroje environmentálnej politiky ako environmentálne manažérstvo, zelené verejné obstarávanie, programy čistej produkcie a pod.
- pri návrhoch na výstavbu nových skládok odpadov posúdiť potrebu takejto výstavby
- podporovať výrobu alternatívnych palív vyrobených z odpadu v rámci podpory a využívania obnoviteľných zdrojov energie vtedy, pokiaľ nie je environmentálne vhodné ich materiálové zhodnotenie
- podporovať technológie, ktoré umožnia energeticky zhodnotiť odpady, pokiaľ nie je environmentálne vhodná alebo efektívna ich recyklácia alebo príprava na opätovné použitie v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva, spaľovať komunálne odpady v zariadeniach s energetickým využitím
- podporovať stabilnú výrobu elektrickej energie zo zariadení na energetické zhodnocovanie odpadov a stabilný odber tepla vznikajúceho v procese energetického zhodnocovania odpadov

V súlade s POH SR na roky 2011 – 2015 a POH Žilinského kraja na roky 2011 - 2015 sú stanovené ciele pre vybrané prúdy odpadov, z ktorých pre Mesto Bytča budú platiť ciele pre nasledovné prúdy odpadov:

- komunálne odpady a biologicky rozložiteľné komunálne odpady
- biologické odpady
- elektroodpad
- odpady z obalov (papier, plasty, sklo)
- opotrebované batérie a akumulátory
- opotrebované pneumatiky
- stavebný odpad a odpad z demolácií

Ciele pre vybrané druhy odpadov v POH Žilinského kraja

Ciele pre komunálne odpady

1. do roku 2015 zvýšiť prípravu na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, kov, plasty a sklo a podľa možností z iných

- zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 35% hmotnosti vzniknutých odpadov
2. do roku 2015 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 50% z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995
 3. do roku 2020 znížiť množstvo skládkovaných biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov na 35% z celkového množstva (hmotnosti) biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov vzniknutých v roku 1995

Ciele pre biologické odpady

1. zaviesť separovaný zber biologických odpadov s cieľom vykonávať kompostovanie alebo anaeróbne spracovanie odpadu, v prípade odpadov z potravín zabezpečiť zhodnotenie 90% vzniknutých odpadov a z toho 80% využiť na výrobu bioplynu a 20% na výrobu kompostu
2. spracúvať biologický odpad spôsobom, ktorý spĺňa vysokú úroveň ochrany ŽP
3. zvýšiť podiel zhodnocovania čistiarenských kalov z čistenia komunálnych odpadových vôd a odpadových vôd s podobnými vlastnosťami za účelom zlepšenia pôdnych vlastností najmenej na 85% z celkového množstva vzniknutých čistiarenských kalov

Ciele pre elektroodpad

1. dosiahnuť, aby množstvo elektroodpadu z domácností odovzdaného do systému spätného odberu a oddeleného zberu dosiahlo aspoň 4 kg na obyvateľa za rok
2. zabezpečiť ročné plnenie limitov zhodnotenia a recyklácie elektroodpadov v súlade v NV č. 388/2005 Z.z., ktorým sa ustanovujú limity pre zhodnotenie elektroodpadu a pre opätovné použitie a recykláciu komponentov, materiálov a látok

Ciele pre použité batérie a akumulátory

1. dosiahnuť minimálne limity pre zber prenosných batérií a akumulátorov 45% do 26. septembra 2016; pre automobilové a priemyselné batérie a akumulátory 96% až 98%
2. dosiahnuť minimálnu recyklačnú účinnosť:
 - 90% (priemerných hmotnostných percent) olovených batérií a akumulátorov vrátane recyklácie oloveného obsahu v najvyššej technicky dosiahnuteľnej miere bez nadmerných nákladov
 - 75% (priemerných hmotnostných percent) niklovo-kadmiových batérií a akumulátorov vrátane recyklácie obsahu kadmia v najvyššej technicky dosiahnuteľnej miere bez nadmerných nákladov
 - 60% (priemerných hmotnostných percent) ostatných použitých batérií a akumulátorov

3. Pre všetky vyzbierané batérie a akumulátory zabezpečiť ich spracovanie u autorizovaného spracovateľa

Ciele pre opotrebované pneumatiky

1. žiadne skládkovanie opotrebovaných pneumatík
2. zhodnocovanie opotrebovaných pneumatík pre rok 2015 nasledovne:

Tabuľka č. 8

Činnosť	Limit činnosti % hmotnosti vzniknutého odpadu
Zhodnocovanie materiálové (recyklácia)	50%
Zhodnocovanie energetické	do 45%
Iný spôsob nakladania (s výnimkou skládkovania)	do 5%

Ciele pre stavebný odpad a odpad z demolácií

1. do konca roka 2015 zvýšiť prípravu na opätovné použitie, recykláciu a zhodnotenie stavebného odpadu (s výnimkou odpadu 17 05 04 zemina a kamenivo kategórie O) najmenej na 35% hmotnosti vzniknutého odpadu

Ciele pre odpady z obalov

1. zabezpečiť ročné plnenie limitov zhodnocovania a recyklácie odpadov z obalov nasledovne:

Tabuľka č. 9

Obalový materiál ¹⁾	Záväzné limity pre rozsah zhodnocovania odpadov z obalov vo vzťahu k celkovej hmotnosti odpadov z obalov (%)		Záväzné limity pre rozsah recyklácie odpadov z obalov vo vzťahu k celkovej hmotnosti odpadov z obalov (%)	
	2011	2012 a nasledujúce roky	2011	2012 a nasledujúce roky
Papier	65	68	58	60
Sklo	50	60	50	60
Plasty	45	48	40	45
Kovy	50	55	50	55
Drevo	25	35	15	25
Spolu	56	60 ²⁾	50	55 ³⁾

Poznámky:

1) Za obaly z jedného materiálu sa považujú obaly, v ktorých jeden obalový materiál tvorí aspoň 70% hmotnosti obalu

2) Vzťahuje sa na zabezpečenie celkového zhodnotenia alebo spálenia v spaľovniach s energetickým zhodnocovaním najmenej 60% hmotnosti odpadov z obalov k celkovej hmotnosti obalov uvedených na trh alebo použitých na balenie alebo plnenie výrobkov do obalov najneskôr do 31. decembra 2012

3) Vzťahuje sa na zabezpečenie celkovej recyklácie najmenej 55% hmotnosti odpadov z obalov k celkovej hmotnosti obalov uvedených na trh alebo použitých na balenie alebo plnenie výrobkov do obalov najneskôr do 31. decembra 2012

Na dosiahnutie cieľov sú v POH Žilinského kraja uvedené opatrenia. Zo všetkých opatrení uvádzame tie, ktoré sa dotýkajú komunálnych odpadov a sú rozhodujúce pre riadenie odpadového hospodárstva v meste Bytča.

Opatrenia na podporu opätovného použitia a recyklácie komunálnych odpadov

Za účelom dosiahnutia recyklácie a opätovného využitia KO je potrebné realizovať systém separovaného zberu odpadov tak, aby sa plnili potrebné kvalitatívne normy pre jednotlivé oblasti recyklácie.

Do roku 2015 je potrebné udržiavať, podporovať, rozširovať v celom meste separovaný zber minimálne pre papier, plasty, sklo a kovy.

Zároveň sa do roku 2015 musí zvýšiť príprava na opätovné použitie a recykláciu odpadu z domácností ako papier, plasty, sklo a kovy a podľa možnosti z iných zdrojov, pokiaľ tieto zdroje obsahujú podobný odpad ako odpad z domácností, najmenej na 35% hmotnosti vzniknutých odpadov .

Na dosiahnutie cieľov pre nakladanie s komunálnymi odpadmi je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- informovať občanov zo strany mesta o nových systémoch nakladania s odpadmi v zmysle novej hierarchie odpadového hospodárstva
- zaviesť účinný separovaný zber kuchynského, reštauračného odpadu a biologicky rozložiteľných odpadov z verejnej a súkromnej zelene a záhrad
- separačné systémy technicko-organizačne optimalizovať v závislosti od druhu bytovej výstavby a zloženia komunálneho odpadu.

Opatrenia na zníženie skládkovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov a na dosiahnutie cieľov pre biologické odpady

Uznesením č. 904/2010 schválila vláda SR dokument Stratégia obmedzovania ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov. Tento dokument bol vypracovaný na základe požiadavky smernice Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov v oblasti znižovania skládkovania biologicky rozložiteľných odpadov.

Cieľom tejto stratégie je realizácia obmedzenia množstva biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov ukladávaných na skládky odpadov najmä recykláciou, kompostovaním, výrobou bioplynu alebo využitím ako zdroj druhotných surovín a energie.

Na dosiahnutie cieľov pre zníženie skládkovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- zaviesť systém evidencie a kontroly nakladania s biologicky rozložiteľnými komunálnymi odpadmi na komunálnej úrovni

- podporovať projekty na materiálové zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov a biologických odpadov
- podpora budovania bioplynových staníc, ktoré budú vyrábať bioplyn z odpadov alebo prevažne z odpadov
- biologicky rozložiteľné odpady a kaly z čistenia komunálnych vôd v obciach nad 15 000 obyvateľov smerovať k zhodnocovaniu anaeróbnymi metódami s cieľom výroby plynu

Opatrenia na dosiahnutie cieľov pre vybrané prúdy odpadov

- v spolupráci s výrobcami zlepšiť a zvýšiť úroveň oddeleného zberu elektroodpadu v meste
- zabezpečiť efektívny oddelený zber prenosných použitých batérií a akumulátorov
- zapojiť do zberu použitých batérií a akumulátorov výrobcov a dovozcov, vrátane predajných miest
- zlepšiť systém zberu opotrebovaných pneumatík u výrobcov a dovozcov pneumatík a v komunálnej sfére
- nekontaminovanú pôdu a iný prirodzene sa vyskytujúci materiál vykopaný počas stavebných prác nepovažovať za odpad, ak sa materiál použije na účely výstavby v prirodzenom stave
- podporovať výstavbu a prevádzku zariadení na zhodnocovanie stavebných odpadov a odpadov z demolačných prác
- podporovať, aby sa pri stavebných prácach využíval upravený stavebný odpad a odpad z demolačných prác, stavebné materiály a výrobky, pri ktorých výrobe bol zhodnotený odpad (materiálovo alebo energeticky) za podmienky, že spĺňajú funkčné a technické požiadavky, prípadne stavebné výrobky, pripravené zo stavebných odpadov a odpadov z demolačných prác (napr.: túto požiadavku uplatňovať vo vyjadreniach mesta k stavebným činnostiam resp. uplatňovať ju pri vydávaní stavebných povolení)

Opatrenia na dosiahnutie cieľov odpadového hospodárstva v meste Bytča

- 4.1. predpokladaný vznik KO a DSO s členením na zmesový KO, DSO a na jednotlivé vytriedené zložky KO vrátane biologicky rozložiteľného kuchynského a reštauračného odpadu a odpadu zo záhrad a parkov vrátane odpadu z cintorínov, predpokladaný podiel ich zhodnocovania a zneškodňovania vo východiskovom roku a v cieľovom roku programu sú uvedené v tabuľkách č. 10 a 11.

4.2. Ciele a opatrenia na zníženie množstva vzniku KO, opatrenia na zvýšenie podielu triedeného zberu KO a ich následného zhodnotenia a opatrenia na znižovanie množstva biologicky rozložiteľných KO ukladaných na skládky odpadov

- zabezpečiť dostatočné kontajnerové kapacity na zber biologicky rozložiteľných odpadov
- podporovať komunitné kompostovanie a individuálne kompostovanie v rodinných domoch (napr: podpora malých komunitných kompostovísk do 10 t/rok v miestnych častiach mesta, prípadne pri škole)
- naďalej sa uchádzať o finančný príspevok z eurofondov na výstavbu kompostárne pre región Bytča a okolie
- zabezpečiť zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu z údržby mestskej zelene

4.3. Údaje o systéme zberu KO a DSO a o zabezpečovaní triedeného zberu KO

Systém zberu, separácie a zneškodňovania komunálnych odpadov v meste Bytča je nasledovný:

- zmesový komunálny odpad je zhromažďovaný v 1100 l zberných kontajneroch umiestnených v priestoroch hromadnej bytovej zástavby, v 110, 120 alebo 240 nádobách v individuálnej bytovej zástavbe
- triedený zber zložiek komunálneho odpadu: papier, plasty, sklo, kovy prebieha do farebne odlišených 1100 l kontajnerov rozmiestnených v meste pri bytových domoch a formou vrecového zberu v individuálnej bytovej zástavbe.
- veľkoobjemový odpad je 2x ročne zbieraný do kontajnerov o objeme 5 a 7 m³ v čase jarného a jesenného čistenia mesta
- odpad z elektrozariadení je 2 x ročne jar – jeseň zbieraný súbežne so zberom veľkoobjemového odpadu a prostredníctvom distribútorov elektrozariadení (spätný odber)
- odpad batérie a akumulátory je 2 x ročne jar – jeseň zbieraný súbežne so zberom veľkoobjemového odpadu
- textilný odpad – je možné umiestniť do kontajnerov na zber obnoseného šatstva, ktoré sú rozmiestnené v meste Bytča a mestských častiach na základe zmluvy s fi Peter Kucharčík, Žilina.
- drobný stavebný odpad (DSO) do váhy max. 500 kg na 1 občana možno odovzdať bezplatne na skládke nie nebezpečných odpadov v Bytči Mikšovej
- pre biologicky rozložiteľný odpad z mestskej zelene bude zabezpečený zber a vývoz do zberného dvora spoločnosti T+T, a. s. A. Kmeťa 18, Žilina, stredisko Horný Hričov.

Biologicky rozložiteľný odpad („zelený“ odpad) z individuálnej bytovej zástavby bude kompostovaný na vlastných kompostoviskách v záhradách rodinných domov, iný BRO je možné zbierať do nádob, ktoré občania obdržali od mesta a odovzdávať ich na zhodnotenie, ktoré zabezpečí mesto Bytča podľa určeného harmonogramu.

Mesto tiež zabezpečí zber BRO od subjektov v pôsobnosti mesta (ZŠ, MŠ, Domov dôchodcov), ako aj jeho následné zhodnotenie.

Podrobný popis zberu BRO je uvedený vo VZN č. 2/2014 z 29.4.2014 a musia sa ním riadiť všetky fyzické osoby a podnikateľské subjekty pôsobiace na území mesta Bytča, ktoré tento odpad produkujú.

4.4. Opatrenia na zabezpečenie informovanosti obyvateľov o triedenom zbere KO z obalov a o význame značiek na obaloch, ktoré znamenajú, že obal je možné zhodnotiť.

- v pravidelných intervaloch informovať občanov zo strany mesta o nových systémoch nakladania s odpadmi v zmysle novej hierarchie odpadového hospodárstva, o spôsobe triedenia a separácie odpadu z KO v meste, informovať o výsledkoch triedenia a následného zhodnocovania odpadu (*webova stránka mesta, mestský rozhlas, informačná kampaň v školách a pod.*)
- vzdelávanie verejnosti, informovanie formou letákov, prednášok o spôsobe (viď značky nižšie), výhodách a prínosoch triedenia odpadov z obalov a pod.

Označovanie obalov a výrobkov.

Výrobcovia pre uľahčenie označujú obaly grafickými značkami (obr.1), ktoré sú doplnené písomnými a číselnými údajmi.

Obr. 1 Grafické označovanie plastových obalov

Písmená a čísla upresňujú, o aký druh obalu sa jedná. Pri obaloch, ktoré sú vyrábané z plastov sa používajú písomné skratky doplnené číselným údajom:

Tab. 12 označovanie plastových obalových materiálov

Plasty		
Materiál	Číselné označenie	Písomné označenie

Polyetyléntereftalát	1	PET
Polyetylén vysokej hustoty	2	HDPE
Polyvinylchlorid	3	PVC
Polyetylén nízkej hustoty	4	LDPE
Polypropylén	5	PP
Polystyrén	6	PS

Okrem toho sú na trhu plastové obaly v kombinácii s inými materiálmi, ktoré je možné od seba oddeliť a nazývajú sa kompozity. Označujú sa písomným znakom **C** a skratkou materiálu, ktorý na obale prevláda:

Tab. 13 označenie kompozitných materiálov

Kompozity „C“	
<i>Materiál</i>	<i>Číselné označenie</i>
Plast / hliník	90
Plast / cínový plech	91
Plast / rôzne kovy	92

Okrem týchto informačných symbolov sa na plastových obaloch nachádza aj grafický znázornený panáčik odhadzujúci nepotrebný obal do zbernej nádoby (obr.2).

Obr. 2 Grafické zobrazenie panáčika so zbernou nádobou

5 SMERNÁ ČASŤ PROGRAMU

5.1. Údaje o dostupnosti zariadení na spracovanie KO a o potrebe ich budovania vrátane návrhov, aké typy spracovateľských zariadení pre KO je potrebné vybudovať

Existujúce funkčné zariadenia odpadového hospodárstva:

Skládka odpadov Bytča - Mikšová

- 5.1.1. Typ zariadenia: skládka na nie nebezpečný odpad
- 5.1.2. Názov a sídlo prevádzkovateľa: T+T, a.s., Žilina
- 5.1.3. Adresa prevádzky: Mikšová
- 5.1.4. Kontaktná osoba: Ing. Miloš Ďurajka
- 5.1.5. Katastrálne územie a lokalita: Mikšová a Maršová - Rašov
- 5.1.6. Rok začatia prevádzky: 1986
- 5.1.7. Druhy zneškodňovaného odpadu:
odpady kategórie „O“ – ostatné uvedené v platnom integrovanom povolení č. 775-20382/2007/Chy/770220204 z 23.07.2007
- 5.1.8. Kapacita zariadenia :
celková kapacita skládky: 118 500 m³ (uvedené v integrovanom povolení)
množstvo uloženého odpadu k 1.1.2014: 63 500 m³
zostávajúca kapacita: 55 000 m³
- 5.1.9. priemerné množstvo zneškodňovaného odpadu v tonách za rok: 5 000 t/rok (uvedené v POH mesta Bytča do roku 2005)

Plánované aktivity v odpadovom hospodárstve

Nadalej sa uchádzať o získanie finančných prostriedkov z eurofondov na vybudovanie regionálneho centra na zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov – kompostárne, prípadne vybudovanie miesta určeného na zber odpadov (zberný dvor).

5.2. Využitie kampaní, ich počet a charakter na zvyšovanie povedomia obyvateľov v oblasti nakladania s KO, o potrebe triedeného zberu KO, o prínose jeho zhodnocovania a o negatívach jeho zneškodňovania

Mesto Bytča zabezpečí:

- 2 x ročne informovať obyvateľov o výsledkoch separovaného zberu, jeho efektívnosti, prínosoch, nových aktivitách týkajúcich sa triedeného zberu

odpadov, o termínovanom zbere odpadov (jarné a jesenné čistenie mesta) napríklad na webovej stránke mesta, formou letákov a pod.

- pre zariadenia spadajúce pod mesto (MŠ, ZŠ) pripraviť odborné materiály (letáky) týkajúce sa významu separácie odpadov

6 INÉ

6.1. potvrdenie spracovateľa údajov

6.1.1. meno spracovateľa programu

- ENVICONSULT spol. s r.o. Obežná 7, 010 08 Žilina

6.1.2 potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu mesta Bytča:

7 PRÍLOHOVÁ ČASŤ

7.1. rozhodnutia správnych orgánov vo veci odpadov

- integrované povolenie skládky odpadov Bytča - Mikšová a jeho zmeny a doplnky vydané pre spoločnosť T+T, a.s. Žilina vzhľadom na ich rozsah neprikladáme, sú na webovej stránke SIŽP

7.2. protokoly o vykonaných kontrolách vo veciach odpadového hospodárstva

- v meste Bytča nebola vykonaná zo strany orgánov štátnej správy kontrola vo veciach odpadového hospodárstva